

Тема номера: Пункт призначення

РЕДАКЦІЯ VERBUM

12 СІЧНЯ 2022

Шановні читачі! Після довгої святкової перерви «Вербум» повертається з новим випуском: про речі, які чекають на всіх нас, і про свободу, якою ми наділені в межах своїх життєвих сценаріїв. Здається, початок року, коли календар підштовхує до складання планів і вдивляння в майбутнє, — непоганий час, щоби поговорити про Божі задуми щодо нас.

Напередвизначеність — це ідея, із якою непросто розібратися. З одного боку, у кожної людини є свобода волі; в ідеальних обставинах ми не несемо відповідальності ні за що, із чим не погодилися добровільно, самостійно й цілковито поінформовано (тим маленьким нюансом, що ідеальних обставин не буває, у цьому контексті можна знехтувати). З другого боку, у цей світ нас приводить Бог, який усе знає і все може; і якщо Він із самого початку все про нас знає і має для нас плани, то як у принципі можна говорити про свободу?

Про цю проблему якраз і роздумують автори двох перших текстів випуску. Соломія Щур придивляється до того, що про напередвизначеність писали Августин і Тома Аквінський, порівнюючи їхні тези із поглядами, яких сьогодні дотримується Католицька Церква. А отець Якуб Гонцяж ОР вдається до аналогії, щоб пояснити, чому ідея покликання — тобто Божого плану для нас — аж ніяк не конфліктує з концепцією свободи волі.

Утім, і покликання, і загалом наше місце в Божих планах — це те, про що в цьому житті можна хіба здогадуватися. А що, якби люди точно знали, що чекає на них попереду? Це питання стало основою для численних художніх текстів — і саме про літературні спроби щось удіяти в ситуації, коли майбутнє не просто неминуче, а й достеменно відоме, пише Ксенія Сокульська.

Останній текст випуску присвячений майбутньому, про яке всі ми знаємо. Святкуючи Різдво, складно не згадувати про Пасху — кінець земної дороги Дитятка, яке зараз лежить у яслах, але невдовзі виросте й ітиме хресним шляхом. Максим Тимо розповідає про те, як Різдво і Пасха поєднуються у візантійській літургійній традиції, відлунюючи одне в одному не тільки окремими образами, а й цілими поетичними композиціями.